

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
(Internal Audit Charter)
(ฉบับปรับปรุง)

สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักตรวจสอบภายใน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๒๕๖๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
(Internal Audit Charter)
สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เล็งเห็นความสำคัญในการให้สำนักตรวจสอบภายใน ต้องมีกฎบัตรเพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิง (Term of Reference : TOR) และแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่สอดคล้องตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในที่ได้รับการยอมรับทั่วไป โดยขอยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Charter) สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฉบับลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ และได้จัดทำกฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับปรับปรุง เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ สังกัดมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้รับทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ขอบเขตการปฏิบัติงาน ตลอดจนความรับผิดชอบการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบภายใน จึงเห็นสมควรกำหนด “กฎบัตรการตรวจสอบภายใน” ไว้ดังต่อไปนี้

คำนิยาม

คณะกรรมการตรวจสอบ ผู้บริหารระดับสูง	หมายถึง คณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้บริหารหน่วยรับตรวจ หน่วยรับตรวจ สอบทาน	หมายถึง คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก-สถาบัน-กอง-ศูนย์-โรงเรียนสาขาวิชา และผู้จัดการหน่วยงานภายใต้ทุกแห่ง หน่วยงานภายใต้ทุกแห่งของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อิสระและเป็นกลาง	หมายถึง ทบทวนหรือตรวจทานการปฏิบัติงาน วิธีการ เงื่อนไข เหตุการณ์หรือรายการต่างๆ การอยู่ในสถานะที่สามารถปฏิบัติงานโดยปราศจากความมี
การตรวจสอบภายใน	หมายถึง กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่น และการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุง การปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ
มาตรฐานและจริยธรรม ในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบสอบภายใน	หมายถึง กรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับผู้ตรวจสอบภายใน ของส่วนราชการตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในมีผลการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือ และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

สำนักตรวจสอบภายใน เป็นหน่วยงานอิสระที่ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัย เพื่อให้บริการต่อฝ่ายบริหารในการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ อันจะส่งผลให้ข้อมูลสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือต่อผู้บริหารของมหาวิทยาลัย รวมทั้งสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการตรวจสอบในการเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการตรวจสอบ วิเคราะห์ ประเมินความเพียงพอ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ ความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณ ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลรายงานทางการเงินตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

สายการบังคับบัญชา

๑. ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายในเป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน มีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

๒. การเสนอแผนงานตรวจสอบประจำปี และแผนการตรวจสอบระยะยาว ๓ - ๕ ปี ให้ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน เสนอขอการบดีอนุมัติ และโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

๓. ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่อขอการบดี โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

อำนาจหน้าที่

๑. สำนักตรวจสอบภายในมีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมีสิทธิเข้าถึงข้อมูล ทรัพย์สิน บุคลากร และสถานที่ รวมทั้งการสอบถามการขอเอกสารหลักฐาน ตลอดจนข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ เพื่อประโยชน์ต่องานตรวจสอบภายใน

๒. สำนักตรวจสอบภายในมีหน้าที่สอบทานการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยรับตรวจ

๓. สำนักตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานและเสนอความเห็นในการตรวจสอบต่อฝ่ายบริหาร ด้วยความเป็นอิสระ ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ ปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด และไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใดๆ ของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัย อันจะมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

๔. กรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้บริการตรวจสอบจากบุคคลภายนอก ให้ผู้ตรวจสอบจากภายนอก มีขอบเขตการปฏิบัติงานตามที่กำหนด โดยมีความเป็นอิสระและเป็นกลาง เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบภายใน

ความรับผิดชอบ

๑. สำนักตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานขึ้น โดยกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นการสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการตรวจสอบ หรือคณะกรรมการอื่น ได้ที่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน รวมถึง

- ◆ การจัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาตรา ๓ - ๕ ปี และแผนการตรวจสอบประจำปี ตามการประเมินความเสี่ยง โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อเสนอให้อธิการบดี พิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายนของทุกปี

- ◆ การปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบ และงานตรวจสอบอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบ และอธิการบดี ให้เป็นไปตามมาตรฐานและคุณวิธีหรือแนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน ของกรมบัญชีกลาง ตลอดจนกฎระเบียบ แนวปฏิบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กรณีที่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากลที่ได้รับการยอมรับทั่วไป

- ◆ การเสนอรายงานผลการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอิบายถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการตรวจสอบ ข้อบกพร่องที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่ออธิการบดี มหาวิทยาลัย โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบประจำปัจมมหาวิทยาลัยภายในเวลาอันสมควร หรืออย่างน้อยทุก ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่อง ที่อาจจะเกิดผลเสียหายต่อส่วนราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

- ◆ การรายงานผลการตรวจสอบรายไตรมาส และรายงานประจำปีต่ออธิการบดีและ คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณา ก่อนนำเสนอสภามหาวิทยาลัย

- ◆ การติดตามผลปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจว่า มีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ในรายงานผลการตรวจสอบ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่หน่วยรับตรวจได้รับรายงานผลการตรวจสอบจาก สำนักตรวจสอบภายใน

- ◆ การปฏิบัติงานให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้องเฉพาะเรื่องที่มี ความเชี่ยวชาญเท่านั้น

- ◆ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยเห็นชอบให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาร่วมปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ให้เสนอขอบเขตและรายละเอียดของงาน คุณสมบัติของผู้รับจ้าง ระยะเวลาดำเนินการ และ ผลงานที่คาดหวังจากผู้รับจ้าง รวมทั้งข้อเสนอโครงการของผู้รับจ้าง ให้มหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติให้ว่าจ้าง ผู้เชี่ยวชาญต่อไป

- ◆ การจัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในและรักษาคุณภาพการปฏิบัติงาน ตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานและจริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

- ◆ การส่งเสริมผู้ตรวจสอบภายในให้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ในการตรวจสอบที่เพียงพออย่างต่อเนื่อง

- ◆ การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัย และ คณะกรรมการตรวจสอบ หรือคณะกรรมการอื่นที่ปฏิบัติงาน เช่นเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบช่วย สนับสนุนให้การดำเนินการของหน่วยรับตรวจสามารถบรรลุผลตามนโยบายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ◆ การประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

◆ การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจสอบแผ่นดิน กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น เพื่อให้เกิดผลงานร่วมที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อส่วนราชการ

◆ การปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบภายใน

๒. สำนักตรวจสอบภายในต้องกำหนดขอบเขตการตรวจสอบให้ครอบคลุม ทั้งการตรวจสอบด้านการเงินและบัญชี ด้านพัสดุ การตรวจสอบการบริหารงาน การตรวจสอบการปฏิบัติการ การตรวจสอบสารสนเทศ การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ รวมทั้งการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย

๓. ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถ ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม และการรักษาความลับยึดถือผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ โดยยึดถือตามหลักจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน

ขอบเขตการตรวจสอบภายใน

ขอบเขตการตรวจสอบภายในจะครอบคลุมการวิเคราะห์ข้อมูล และประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย ดังนี้

๑. สอบท่านและประเมินการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลกิจการ โดยครอบคลุมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

๒. สอบท่านและติดตามแผนการปฏิบัติงานและผลการดำเนินงาน เพื่อช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

๓. สอบท่านการปฏิบัติงานเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามนโยบายและที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบ หรือฝ่ายบริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย และการร้องขอจากหน่วยรับตรวจตามความเหมาะสมและจำเป็น

๔. ให้คำปรึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการกำกับดูแลกิจการต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย และหน่วยงานต่างๆ

๕. ให้ความสำคัญเป็นกรณีพิเศษกับสภาพแวดล้อมของความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลกิจการ

ความเป็นอิสระ

๑. สำนักตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระและเป็นกลางในการปฏิบัติงาน โดยให้รายงานการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และรายงานการบริหารต่อผู้บริหารระดับสูง เพื่อขอรับสนับสนุนด้านอัตรากำลังและงบประมาณที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. สำนักตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานอื่นที่ผู้บริหารระดับสูงสั่งการได้ตามคราวแก่กรณี ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมหรือมีส่วนได้ส่วนเสียเมื่อปฏิบัติงานตรวจสอบ

๓. การแต่งตั้ง การยกย้าย และการพิจารณาความดีความชอบของผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน และบุคลากรสำนักตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับความเห็นจากคณะกรรมการตรวจสอบ

ความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังรอบคอบ

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน จะต้องกระทำด้วยความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ กล่าวคือ

ความเชี่ยวชาญ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถด้านอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบที่รับผิดชอบ รวมทั้งต้องสั่งสมความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อการพัฒนาตนเองในวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ความระมัดระวังรอบคอบ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และมีทักษะการปฏิบัติงานอย่างสมเหตุสมผล อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบประจำสถาบันอุดมศึกษา